СЕРБСКЕ НАРОДНЕ НОВИНЕ

Новине наше излазе сваке седмице двапут а С. Нар. Лист по єданпут.

ГОД. IX.

Пренумерирати се може на свак. ц. к. Пошти с полгод. ценом 5 фор. среб.

ЧИСЛ. 94. ПЕШТА, Четвертак 28. Ноемврія. 1846.

УНГАРІЯ.

Нѣг. Величество є концептуалне практиканте, грофа Виктора Стараи и Іоанна Фекете, почестним придворним конципистама при крал. унг. придворной канцелларіи милостивѣйше наименовати благоизволило.

Темишварско-Сегедински гвоздени пут. — Дѣятелност — слѣдство пробуђеня, и познаваня потреба — починѣ се већ и у нашем милом отечеству примѣчавати. То и неможе другчіє бити, ако нећемо, да нас други претеку, и да онай плод сабираю, кои само прилѣжном припада, а ког небрежльиви губи. Међу већа предпріятія у земльи, коя су већ предузета, принадлежи безсумнѣно и Темишварско-Сегедински гвоздени пут, на ког вниманіє веће публикума обраћамо. Тек є неколико седмица прошло, одкако є мисл ова изречена, ревностно примлѣна, и дочекана, и већ є привремени одбор, будући є од високосл. мѣстозаст. Совѣта дозволенѣ за меренѣ и правленѣ плана дошло, и будући да акціє добро пролазе, у тако повольном станю, да 10-тог Ян. 1847-дме год. общту скупштину акціонера сазвати може, у коіой ће се дружство за установлѣно прогласити, и уставни членови се сочинити.— Посмотримо ово предпріятіє из призрѣнія на државу, трговину и народну економію. Банат є много важнія част монархіє, него да не би желателно било союзити га са срцем исте найбржим средством сообращенія. Обрана землѣ ће пак у Исторіи народа, као и у отношеніяма Устава и Правителства, у државама іошт дуго тако важну роллу играти, да би се Банат мрежи гвоздени путова у монархіи како у ратно време, тако и у време мира присоюзити имао, и да се то већ ніє ни предузело. Подунавске землѣ пре или после битѣеду позориштем важни догађая, и тако є оснивањѣ брзи средства сообращенія желателно. Држава унапређава далѣ явно добро брзом променом производа нѣгови разни народа, изравнанѣ излишества и оскуднице у разним провинціяма, а лакша средства за сообращеніє внутренѣм прометаю толико ће много користи принети, да процветанѣ унутрашньи предѣла у држави мора бити подобно онима, кои на мору леже. (Продуженіє)

ХОРВАТСКА и СЛАВОНІЯ.

Загреб.— Нѣг. Високопрев. Дієцелални епископ загребачки Георг Хаулик установіо є єдан фонд од 18.000. фор. ср. за разпространеніє религіозног чувства и добри нрава међу обоєг пола простом младенію. Половина годишньи на споменути капитал падаући интереса поделиће се међу оним обоєг пола нижи школа ученицима, кои се религіозним чувством, добрим владанѣм и напредком, и предаваним предметима отликовали буду; друга половина пак дат'ће се двама одрастлим обоєг пола лицама, коя сбог доброг владаня овога благодѣянія достойна буду.

Из Копривнице.— Одбор Крижевачке вармеђе за уређенѣ нижи школа задатак є свой у окружію копривничком са добрим успѣхом рѣшіо. Одбор є овай свуда плату учительску повисіо, тако, да одсад ни єдан учитель манѣ од 150 фор. ср. годишнѣ плате имати неће, а има ій, кои и 170 фор. годишнѣ примаю. Осим тога су по свима местима учительи дужности званіє бележника местног одправляти освобођени. Од поболшаня овог надати се можемо, да ће ду се одсад и способніи младићи тегобном овом званію жертвовати.

Загреб. — Дек. 1-вог ступила є овде у живот прва штедителна касса. У главной истог дана држаной скупштини овог дружства изабран є за првог предсѣдателя г. Ан. Поповић, а за второг г. І. Козлер. — Скупштина Загреб. вармеђе іошт трає. Дек. 1-вог пао є у Загребу први снег, но сбог благе погоде, како є пао, тако се и топіо.

АУСТРІЯ.— Тешен, 27-дмог Нов.— Ноћу између 25-тог и 26-тог Нов. састао се у Бѣлици из Петрограда путуући руссиски велики княз наслѣдник Александер са долазећим из Беча великим князем Михаилом. Састанак овай сви присутствуући казую да є отвеђ трогателан био; оба велика княза сузе су пролили.

СЕРБІЯ.

Ми смо у последнѣм числу ових Новина саобштили Са границе србске вѣст, да є поп єдан вальда у изумленію Нѣг. ВПреосв. Гдна Епіскопа Шабачког Тімотеа смртно изпребіло. Ми смо ту вѣст сообштили не као по себи важну, него као доста чрезвичайну, и да се она о тако важном лицу гласећи умножила, и можебити іошт и каквим политичним значаєм разносећи се ознаменовала не би. У смотренію извора ослонилисмо се на познати нам врли карактер, истинолюбіє и озбильност Г. Извѣстителя у толико више, што нам є и он поименце казао важно оно лице, од кога є вѣст ову чуо. Но одма други дан, (али кад су Новине печатане и већ оправлѣне биле,) пише нам Извѣститель, да є цела ствар голо измишленіє, и ни єдна реч истина ніє. Зато и ми ову поправку и опроверженіє поч. публикуму сообштити хитимо, внимателне чинећи почитаеме наше Извѣстителѣ, како треба опасним и обозрителним бити у случаю, кад из извора туђег казиваня што за Новине и явност сообштаваю; ону пак Господу, кои таково што с намѣренієм, да се то явности, и наипаче средством печатнѣ явности преда, казую

опомивѣмо, нека се сете, да є то дѣло совѣсти, и нимало за поштеног човека ніє с туђим именом, и честю пред светом явно титрати се, и явне листове за средства своє несмислености, лакрдіє или можда какве пакости употреблявати. Учредн.

Београд, 19. Нов. — Нѣг. Свѣтлост господар и княз наш данас є одпутовао у Тополу, да тамо — у милом мѣсту свога рођеня — по примѣру блаженопочившег славног родителя свога, као што є лане започео, прослави кућевног патрона свога Св. Климентію. На славу ову изволила є Нѣг. Свѣтлост позвати из слѣдуюћи окружія началнике и предсѣдателѣ окружни судова, као: из Валѣвског, Шабачког, Ужичког, Подринског, Чачанског, Крушевачког, Ћупрійског и Пожаревачког; а из сваког среза ови окружія по єдног одличног кмета!

Г. царскій коммиссар, Мустафа Бег, кои є ордене из Цариграда донео, док се Нѣг. Свѣтлост из Тополе неврати, отићиће ови дана у Аустрію, да се мало проће по Банату и Срему.

(Срб. Беогр. Нов.)

Каошто србске Беогр. Нов. являю, они ордена, коє є Султан приликом, кад му є пролетос княз подворенѣ своє у казанлуку учиніо, за заслужене Србле послати обећао, донешени су єдним царским коммессаром, Мустафа Бегом, и Нов. 16-тог раздани су са великим торжеством касателним лицама. Раздаваню овом, коє є код княза било, присутствовала є сва господа србска. Царски коммессар донео є князу и єдно писмо од првог Султановог секретара Шефик Бега, у ком се князу явля, како є Нѣг. Вел. изволило излити милост свою на народ србски, и нѣгове старешине знаком чести одликовати, и како на тай конац шилѣ свога коммессара, кои ће ордене предати, а истом приликом, како оно, уважаюћи личност княжеву, за више іошт излити на дом Нѣгов своє високо благоволеніє, шилѣ по истом коммессару и єдан на скупоценом ђердану лик свой, брилліантима украшени, светлой княгиньи. Ово є први случай у Исторіи, да є Султан христіянку ликом своим обдаріо; пак є ова христіянка княгиня србска. По прочитаном писму ордени поделѣни буду.

ВАЛАХІЯ.

Букурешт, 16-тог Нов. — Народня скупштина, коя од год. 1844-те ніє совокуплѣна била, опет ће се састати. Већ 1-вог Дек. тек. год засѣданія ће се започети, но сад неће оппозиція толико снаге имати, као пре четир године под князом Бикoм, или пре две године и пол под садашньим князем. Онда су найболѣ главе у оппозиціи совокуплѣне биле, особито под прећашньим князом био є Георг Бика (садашньи княз), кои є са неуморимом дѣятелностію, и многом вештином на вру оппозиціє стояо, за ню мисліо, говоріо и писао, коє є при индоленціи веће части Бояра нуждно било. Говори се іошт и то, да є он онда и говоре Митрополитове, кои є као такови непромени предсѣдатель народне скупштине, правіо. Истина ово ніє доказано, али се тако говори. Доста, да є он пре четир године са великом већином — умало не єдиногласно — за княза изабран, а нѣгов старіи брат имао є само 95., а Георг Филипеско 91. глас. Отрећи се неможе, да є изображен и паметан човек, кои добро отечества свога жели, и о томе ради. Да он другим начином и другим путем то постићи мисли, него гдикои ватрено декламираюћи оппозиціоналиста, то произходи из болѣг познаваня политическог станя Валахіє. Доказателство овога и сотим є дао, што є последньом своіом изборном заповестію и то наредіо, да се у 17. окружія, од кои сваки по єдног депутирца на скупштину шилѣ, само такови Бояри бираю, кои у окружію и обитаваю. Он се у том ослаия на устав, дакле є у свом праву, а узима сотим оппозиціи найболѣ нѣне главе, єр каогод што є „у Паризу Французска“, тако є у малом „у Букурешту Валахія“. — У Валахіи све мирно своим путем иде, и колика се год вика и ларма прави, ніє опет све тако црно, каошто се молує. Преповедка о созаклѣтію, коя є кроз толике Новине прошла, била є предухитрена, и єсте измишленіє приватне освете. Вла много више люби веселѣ и разскошство, него да би се тако лако побуніо. Истина овде іошт много има за поправлянѣ — а и како би то дручіє бити могло код народа, кои се тек пре 20. година ига турског освободіо? — но и то се одрећи неможе, да є под генералом Кисселевим, и под князем Бикoм и Бибеском много учинѣно, и да се сваки дан чини. Найглавніи задатак пак правителства єсте морално воспитаніє Бояра, и женског пола, будући матера.

БОСНА.

И свеоб. Ауг. Новине сад о побуни у Босни извѣстія доносе. Єдно од ови са турске границе од 19 тог Нов. овако гласи: у Босни є опет слаб и онако бивши мир нарушен. Турци (єзиком и подреклом Србльи) побунили су се против везира овога пашалука. Ова се побуна, као и пре више пута, на западньой страни, у тако названой краини, появила, и каошто се говори, нашла є у целой Босни, изузимаюћи Сараєво и Травник (резиденцію везира) привржeника. Као први воћа побунѣника споминѣ се неки Рустан-Бег из Бихача. Везир се са регуларним войнством и знаменитом четом жителя из Сараєва и Травника против Банялуке подигао, и по свой прилици ће мир повратити. Несрећна рая восточног и западнѣг вѣроиз. на сваки начин ће од обе стране много претрпити морати, будући да обе стране са свима потребама снабдѣвати мораю, а осим тога често опленѣна и злоставлѣна бива. Непонятно є, како Порта, коя се труди своє христіянске поданике участницима благодѣтелни промена учинити, трпити може, да се са нѣним подданицима у западньим пашалуцима, Босни и Херцеговини, између ньини свободно живећи браћа у Црной Гори и Сербіи, тако нечовечно поступа.

Са Босанске границе. — Нов. 9-тог код Добринѣ добивена побѣда босанског везира над поглавицама покраине, и обнародовано изясненіє везира, да ће он поглавице и предводителѣ побуне само на изпит узети, а свима прочим, да ће он за ньіово участвованѣ у побуни, на коє су или наговором или силом наведени, опростити, совршени є успѣх имала. Све у побуни участвовавше нахіє послале су везиру у Банялуку одборе, увераваюћи га о свом будућем повиновенію, неки од сметнути муселима, и знатніи Турака, на коє велико подозрѣніє пада, своєволѣно су везиру отишли, и придали су му се на милост и немилост, а кадія Бихачки, Мехмедбег Ризванбеговиħ, кои є поглавица побуне био, од Бихачки Турака 21-вог Нов. ноћу є ухваћен и Кавазима везировим предан, кои су слѣдуюћег дана везаног у Банялуку оправили. Будући су од везира найменовани нови муселими

по свима наиама без сваке противности обичним начином примлѣни, и званіе своє већ наступили, зато є везир заключіо са своим войнством већ први дана месеца Декемврія у Травник вратити се.

ЦРНА ГОРА.

Свеобште немачке Новине слѣдуюће пишу из Котора, 16-тог Нов. — Пре кратког времена су неколико стотина Црногораца Паши Скадарском прешли и владу Портину припознали, а сад 5-тог Нов. опет су 150 Црногораца из седме са Херцеговином граничеће се нахіє Ровачко-Морачка у Скадар дошли, са тим изясненіем, да се они Владике отричу, и да међу Портине подданике примлѣни бити желе. Ако Владика од аустриске и руссиске стране подпомогнут небуде, тежко ће нѣгово положеніе по повратку бити, будући се он са Пашом у поклонима надметати неможе.

Наши извѣстительи нам овоме сасвим противно являю, но будући, да се то по свима странним Новинама, као извѣстно разноси, зато исте вѣсти ми сообштавамо понайвише зато, да би тако нашим извѣстительима прилику дали, ове и овим подобне гласове опровргнути. Учредн.

РУССІЯ. — Петроград, 19-тог Нов. — Найновіе ратно извѣстіе са Кауказа явля совршену побѣду, кою є генерал Бебутов Окт. 28-мог над Шамилом оддржао. Многочисленно нѣгово воинство, 15.000. люди разбегло се, 800. остало є мртви на боишту, а сам Шамил єдва є утекао.

ВЕЛ. БРИТАННІЯ. — Новине єнглезске вику против союженія Краковіе са Аустріом непрестанно продужаваю. Између ови Новине М. Хроникл ово союженіе називаю явним и очевидним повреждениєм Бечки уговора, против чега оне у име енглезског народа протестираю, овако се изражаваюћи: и да би Република сва за нѣно суштествованѣ поставлѣна условія повредила била, да є Европу са четир края запалила била, опет три сѣверне силе ни су право имале онако поступити, каошто су поступиле, без да проче участнике уговора од год. 1815-те не запитаю". — Правителство є свою у овом предмету протестацію сбог повреждения Бечког уговора у Берлин, Петроград и Беч већ оправило, кои є протестацію са французским правителством само у препису сообштило. — Нов. 21-вог дали су у Лондону живећи Грци, около 50. велики трговачки кућа, у Лондону налазећем се генералу Калергису велику част, „за признаніе нѣгови заслуга о уведенію греческог устава." По поузданим вѣстма гроф от Монтемолен, найстаріи син Дон. Карлоса тек є сад у Лондон приспѣо.

ФРАНЦУЗСКА. — Париз, 24-тог Нов. — Ако є могуће, да се союз између Енглезске и Французске опет у дѣло приведе, то су на ту цѣл догађаи у Краковіи найболѣ средство. Но баш се противно показує, т. є. вѣст о союженію Краковіе са Аустріом само є на то принела, да се докаже, како є велики раздор између обе државе. Французско правителство, и нѣни органи управили су очи своє у магновеніе првог стра на єнглезску. Шта ће ду Єнглези учинити? било є питанѣ по свима листовима, и на свима се примѣтити могло, да би они руку за заєдничко дѣланѣ и далѣ пружили били, да є то са пристойностію могуће било. Док су одавде на Єнглезску погледали, дѣлао є и протестирао є Лорд Палмерстон и нечекаюћи, шта ће Французска чинити, са таковом хитньом, као да би предложеніе Французске избеђи желіо. Єнглезски министеріялни листови пак на пріятелску готовост Французске одговараю са явним пребацивањем издає од стране французског правителства, или болѣ рѣчи кабинета. Овай одговор пак вређа оне, против кои є управлѣн, у садашнѣ магновеніе тако здраво, да є на место появивше се наклоности сотим већа лютост ступила.

— Париз. — Као извѣстно се потврждава, да є енглезски кабинет предложеніе Французске у вопросу Краковіе заєднички протестирати, одбаціо, а у доброизвештеним круговима потврждава се, да є Г. Гизо свою протестацію на посланике Французске при сѣверним државама већ оправіо. — Новине „Національ" содржаваю єдан манифест Французске на европейску демокрацію, позив против поступка три велике силе протестиратн, и такови за обявленіе рата свима народима прогласити. Овай неразумни документ, кои ће само новим излишним смутњама повода дати, издат є у име „Національа" и „Реформе", и подписан є од членова извршаваюћег одбора.

ШПАНІЯ. — Мадрит, 20-тог Нов. — Многи ће се чудити, али тек тако є, вопрос о удатби већ є готово сасвим заборавлѣн. Овде се истом ніє никад тако велика важност приписивала, као у прочой Европи, єрбо є брига, да Шпанія од Французске политике прогутана небуде, за неосновану држана, и єрбо су она времена, кад су фамиліярна отношенія на судбу народа одсудно дѣйствовала, већ прошла. Чувство независимости код Шпаньолаца можебити никад ніє тако будно и живо било, као сад. Истина втеченіе французско на овдашньи садашньи кабинет врло є велико; но, кад би се што догодило, било би ово найслабія страна, будући да ни сами пріятельи то неодобраваю. Шпаньолци се ничега тако негнушаваю, као прекомерног туђег втеченія, и поред раздраженог разним обстоятелствама духа народности ништа не би тако лако у станю било све партає за єдно магновеніе ока у єдно споити, као явна увреда од стране туђе какове државе. — Избори занимаю сад явно вниманіе. Све партає раде сад, да ньови кандидати изабрани буду, коє су они у великом числу предложили. Слѣдство се унапред опредѣлити неможе, будући се сад први пут избори по окружіама чине, и гласови ће се по свой прилици здраво разкомадати, док овай начин бираня найпре корен неухвати, пак ће онда не више найотличніи люди у народу, него найотличніи люди у окружію избрани бивати, коє ніє свеєдно. Предвидити се и то дає, да ће се на многи мести и по други пут избори предузети морати.

ПОЛИТИЗИРАНѢ.

Іосиф II. и Турско царство.

(Продуженіе.)

Обстоятелства у Белгіи међутим тиковим су постала, да су озбильну бригу цара изискивала; Руссія се морала за сад мисли отрећи, да ће са помоћу Аустріе разореніе турске државе предузети моћи. Политика Прайзске и Енглезске слѣдовала є договорима између Іосифа и Катарине са очевидним нестрпѣніем, Французска поред свега тог, што іой є енергія оскудѣвала, тражила є барем посредствованіем штогод постићи, и са любови пуним увѣраванѣм пріятельства немарно честолюбіе свои союзника међу границама оддржати. Тако є све мирніи изглед задобило, кад се изненада на удивленіе свію сами Турци дизати започну, и тако се владати, као да хоћею сумнително положеніе последньи времена са явно непріятельским да промену. Каогод што су пређе са претераним попуштанѣм волели желѣ Русса изпунити, него ли срећу оружія покушати, тако є сад поступанѣ царице и претећа споляшньост нѣног найновіег путеше-

ствія такову желю рата у њима побудила, какова се код Османа од дугог времена ніе примѣтити могла; истина прайзска и енглезска политика ревностно се трудила ову животну искру народног негодованія у мртвом готово тѣлу по силама подићи. Договори, кои су рату предходили, едва су тек само од стране Французске искрени били, ербо се ова од рата за Турску найопаснієм чему бояла; Руссія и Аустрія држале су, да ће се ратом ньіове желѣ найпреће изпунити, прайзска и енглезска политика од турског рата ніе се толико много бояла, ербо е она опасности познавала и ранила, кое су се изза Іосифови леђа претећи нагомилаване. Противна средства била су добро приправлѣна; ако Іосиф врло далеко ушћу дунавском продре, то ће он сотим появленіе догађая у Белгіи ускорити, а наспрам желѣ освояваня Катаринине имала се Шведска подићи. Турска дипломація поступила е спрама Руссіе и Аустріе сасвим турски; она е ласкавим увѣраваняма пріятельства суров тон явног неповѣраваня и мрзости противпоставила. Спрама оба своя сосѣда тако су жестоко и са таковим пркосом Османи поступили, као у найболѣ време ньіове снаге; ньіове дипломатическе ноте биле су подобне позиву на рат, и показивале су, како е дубоко у ньима дивно задржана мрзост усеѣна. Ништа ніе смешніе, него удивленіе и привидно негодованіе оба завоевателя; они су показивали морално негодованіе, увређено повѣреніе, зло толковану любов мира са великом вештином, и чинило се, као да су обе партае од год. 1783. и 1784-те ньіову роллу променуле. Онда су били Турци плашљиви и без повѣренія у свою ствар, сад пак пуни пркоса и желѣ рата; онда е Руссія и Аустрія високоумно поступала, и свое желѣ едва е завладати могла, сад су пак обе играле басну о куряку, кои е сниже стоећем ягнѣту доказивао, да му е воду замутіо. Воля рата Турака тако е изненада дошла, да за рат довольно ни преправлѣни били нису; варљиви договори били су найболѣ средство ратне потребе набавити. Ово е особито Іосиф чиню, ербо он после путешествія свог у Херзонез ни помислити ніе могао, да рат тако брзо предстои, каошто се сад показало; у колико е дакле он већа преправляня потребовао, у толико се више морао дакле он благи дипломатически форма и миролюбиви договора држати. То му е било ясно, да он неблагодарну рол. у од год. 1784-те више нетреба да игра; место као онда да у претњама само участвуе, а при деоби ништа да недобіе, хотѣо е он сад крепко дѣлати, но и за труд свой совршену награду добити. Нѣгова приправляня била су отвећ велика, масса нѣгови средства била е очевидно одсудни удар против Турске израчунѣни, но сбог тога баш и двогуба е била нѣгова брига Турку са договорима іошт неко време задржати. Док е он преко целе 1787-дме год. свога посланика у Цариграду договарати се пуштао, и ревностним посредствованя покушеніяма Французске по видимом сасвим трпѣльиво предавао се, био е он за слѣдуюћу годину несамо сасвим приправан, него е и на то мисліо, іошт пре, него што званично рат обявлѣн буде, први кораке учинити, и такове на свою ползу употребити. У почетку Декем. 1787-дме год. буде прво покушеніе против Београда учинѣно; намѣравало се овай град сасвим изненада освоити, но ово му е освоеніе тако слабо за руком изпало, као и поздніе, кад е рат већ обявлѣн био.

Ово найболѣ доказуе, како е тврдо цар отважио се био више неуступити; договори од Авг. 1787-дме до Фебр. 1788-ме год. исто то показую. Међутим е од Авг. 1787-дме год. између Руссіе и Турске рат већ започет био; да ће Аустрія скорим слѣдовати, о томе се никакав европейски државник ніе сумняти могао. Прайзска се іошт едаред потрудила аустриском соучастію у овом рату посредствуюћом своіом дипломаціом на пут стати; но то е било суетно, и цар е дао „свом пріятелю и брату“ (кралю прайзском) у паметидостойном едном писму сасвим у кратко и лаконически изясненія о своіой восточной политики. „Ваше Величество!“ вели он у истом кралю Фридриху Вилхелму II-ром, „есте монарх, и као таковом нису Вам права кралѣвине непозната. Е ли мое предпріятіе против Османа штогод друго, него законно покушеніе притяжаніе они провинція опет постићи, кое су несрећна времена и догађаи од мое круне одтргли? Турци, а можебити не сами они, наблюдаваю правило у повольном времену оно узети, што су у неповольна времена изгубили; зашто не би я то исто учиніо? Е ли дом Хохенцоллерн друга правила наблюдавао, да на ону висину доће, на коіой се сад налази?“ Оваковим начином е и далѣ Іосиф свое законно народно право изяснявао; умножаваню Прайзске до добитка Шлезіе ставля он на супрот оне губитке, кое е Хабсбургски дом до Утрехтског мира имао, за све то траюћем целом последнѣм столѣтію ніе Аустрія ништа знаменито добила. „Истина е“, додае он, „да е Аустрія штогод од Польске добила, али Прайзска има больи комад, него я. Я се надам, да су мои основи за рат с Турском Вашем Величеству ясни; Ви ћете законност мои права припознати, и нећете престати мой пріятель бити, ако я неколико стотина хиляда Османа германизирао будем. Неколико седмица после овог знаменитог изясненія буде рат обявлѣн, едан манифест (Фебр. 1788) имао е политическом свету у Европи праведност и нуждност започиняюћег се рата изяснити. Ово се лако са неспоразумнѣніем између Руссіе и Турске доказати мислило, Руссія буде као недостойно увређена на рат насилно нагонѣна представлѣна, а Аустрія, говорило се, по отношенію свом к Руссіи обвезана е неправедни овай рат скупа са овом одбіяти. И Турци су издали манифест, о ком Іосиф у свом писму на французског министра Монтморена вели: „Он е у тако трогателном и препоручителном тону сочинѣн, да би се мислити могло да га е диван у каковой од незнатни академія у Европи сочинити дао.“ Они су у истом пріятельство хвалили, кое су год. 1740-те Аустріи указивали, а цар е изброяо сва пр ђашня неспоразумнѣнія између нѣгови предкова и Османа: „Време е дошло, вели он, да я као осветитель човечества поступим, да я на мене узмем Европи за све оно накнаду дати, што е она негда од ньи претрпила, и я се надам ствар до тога довести, да свет од они варвара очистѣен буде, кои му е толико време бич био. (Продуж.)

Декемврія 1-вог у Бечу су слѣдуюће 82 серіе државног займа од год. 1839-те извучене: 47, 57, 197, 421, 507, 520, 536, 659, 730, 774, 963, 988, 1006, 1061, 1102, 1226, 1335, 1479, 1618, 1687, 1818, 1907, 1913, 1979, 1985, 2097, 2193, 2204, 2289, 2348, 2391, 2418, 2452, 2481, 2645, 2751, 2759, 2820, 3009, 3171, 3185, 3239, 3259, 3296, 3392, 3514, 3562, 3593, 3620, 3668, 3859, 3879, 3937, 4061, 4201, 4385, 4538, 4571, 4602, 4677, 4751, 4797, 4881, 4918, 4994, 5004, 5079, 5113, 5231, 5311, 5356, 5418, 5437, 5480, 5507, 5542, 5552, 5584, 5673, 5840, 5998,

Цена ране у грошићи у шайну.

	Пешта. 4-тог Дек. пешт. мер.			Бур. 21-ог Нов. пож. мер.		Н. Бечей. 27. Нов. пож. мер.		Мишколц. 25. Нов. пож. мер.		Беч. 28. Нов. беч. мер.	
Жито .	320	340	—	189	210	200	200	195	195	210	262
Наполица .	—	—	—	160	170	170	180	175	180	—	—
Раж .	232	240	—	162	170	—	170	165	—	—	180
Счам . .	165	170	—	100	115	75	120	115	—	125	134
Зоб . .	100	108	—	73	76	70	65	55	80	96	110
Кукуруз .	166	185	—	114	120	100	130	125	115	—	—

Станѣ Дунава.

у Пешти.

5. Дек. п. р. 6′ 11″ 3‴ н. 0.
6. — — 6′ 10″ 9‴ —
7. — — 6′ 11″ 3‴ —

Течай новаца у Бечу 3-ћег Нов.

Државне облигаціе		са 5 на сто	$108\frac{5}{8}$
— —		„ 4 „ „	100
— —		„ 3 „ „	74
Заим од г. 1834.	са изиграв.	од 500 ф.	$783\frac{3}{4}$
— 1839.	—	250 ф.	300
Банк-акціе			1594
Дунавског Паробродства . . .			671
Унгарског Средоточног гвозд. пута .			$91\frac{3}{8}$
Пештанског сталног моста . . .			—
Естерхазини Лозови			$63\frac{1}{2}$
Царски дукати		4 ф.	36 кр.

Лутрія.

Будим. 2. Дек.					Кошица, 11. Нов.				
45.	10.	37.	65.	84.	75.	89.	44.	72.	77

Учредник и Издаватель Ѳеодор Павлович. — У Пешти М. Дороѳее улици Nго. 20.

У ПЕШТИ, писмени І. Баймела.